

Mailis Koger
Rõuge Vallavalitsus
vald@rauge.ee

Teie 05.10.2018 nr 7-1/1-11

Meie 06.11.2018 nr 6-2/18/16396-4

Haanja külas tehislume tootmissüsteemi detailplaneeringu koostöölastamine

Esitasite Keskkonnaametile koostöölastamiseks planeerimisseaduse § 133 lõike 1 alusel **Haanja külas tehislume tootmissüsteemi detailplaneeringu** (edaspidi ka *DP*). Teie esitatud taotlus ja detailplaneeringu dokumentatsioon (koostaja Jaan Vene Projektbüroo OÜ, töö nr DP-02-2018) on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 08.10.2018 kirjana nr 6-2/18/16396. Keskkonnaamet esitas 29.10.2018 (registreeritud kirjana nr 6-2/18/16396-2) Rõuge vallavalitsusele DP osas täiendavad küsimused, milles palus täpsustada ja täiendada haljastuse ning heakorra põhimõtteid käsitlevas peatükis raadamisega seonduvaid asjaolusid ning juhtis tähelepanu pinnaveevõttu reguleeriva veerikasutusloa asjaoludele ning detailplaneeringu seletuskirja lehtede arvule. Selgitused edastati Keskkonnaametile 29.10.2018 (registreeritud kirjana 6-2/18/16396-3) ning põhijoonist (DP-4) ja DP seletuskirja on vastavalt märkustele täiendatud.

DP koostamise aluseks on Rõuge vallavolikogu 19.12.2017 otsuses nr 1-1.3/17-26 „Haanja küla tehislume tootmissüsteemi detailplaneeringu algatamine“ Rõuge Vallavolikogu 19.06.2018 otsusega nr 1-3/55 muudeti Rõuge Vallavolikogu 19.12.2017 otsust nr 1-1.3/17-26 „Detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. DP ala asub Võru maakonnas Rõuge vallas Haanja külas MÕTSA katastriüksusel (katastritunnus 18101:001:3931, registriosa nr 1577141), Võru metskond 112 (katastritunnus 18101:001:0079, registriosa nr 2774450) ning Võru metskond 111 (18101:001:0078, registriosa nr 2807950), suurusega ligikaudu ca 2,0 ha.

Planeeringuga hõlmatud ala asub Haanja küla läänepiiril, metsaga kaetud alal, Haanja Suusakeskuse hoonestusest ca 1,0 km kaugusel. Planeeritav tehislumesüsteemiga kavandatakse tagada Haanja 2 km raja ja suusastaadioni ning lasketiiru tehislumega katmine ning lume tootmine ja säilitamine üle suve. DP eesmärgiks on Haanja suusaradade tarbeks tehislume tootmissüsteemi tehnorajatiste, 15x10 m suuruse veehaarde-pumpla ning sellele juurdepääsutee asukoha määramine (Taltjärve ehituskeeluvööndis) ning tehislume ladustusplatsi ehitusala määramine väljaspool ehituskeeluvööndit.

Õiguslikud ja faktilised asjaolud

1. DP hõlmatud ala asub Haanja looduspargi (keskkonnaregistri kood KLO1000469) Tavaaja ning Keskusala piiranguvööndites, kus tegevust reguleerib Vabariigi Valitsuse 22.01.2015 määrus nr 10 „Haanja looduspargi kaitse-eeskiri“. Haanja looduspargi põhieesmärk on kaitsta, säilitada ja tutvustada Eesti kõrgeimat kuhjelist saarkõrgustikku, esinduslikke ürgorgusid, loodus- ja pärandmaastikke ning looduse mitmekesisust, aidata kaasa kohaliku

eluolu edendamisele ja säästva puhkemajanduse arengule ning kaitsta kaitsealuste liikide elupaiku. Tavaala piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse. Tavaala piiranguvööndis kaitstavad elupaigad on liiva-alade vähetoitelised järved, vähe- kuni kesктоitelised mõõdukalt kareda veega järved, liigirikkad niidud lubjavaesel mullal, niiskuslembesed kõrgrohistud, aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud ning liigirikkad madalood. Keskusala piiranguvööndi kaitse-eesmärk on maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse. Keskusala piiranguvööndis kaitstavad elupaigad on vähe- kuni kesктоitelised mõõdukalt kareda veega järved, looduslikult rohkeitoitelised järved, liigirikkad niidud lubjavaesel mullal, niiskuslembesed kõrgrohistud, aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud ning liigirikkad madalood. Kaitse-eeskiri § 6 punkti 3 kohaselt on kaitseala valitseja nõusolekuta kaitsealal keelatud DP kinnitamine.

2. DP koostamisel on arvesse võetud järgmisi dokumente: Rõuge Vallavolikogu 19.12.2017 otsusega nr 1-1.3/17-26 algatatud "Detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine"; Haanja Vallavolikogu 16.09.2008 otsusega nr 35 kehtestatud "Haanja küla tehislume tootmissüsteemi" detailplaneering; Haanja Vallavolikogu 29.12.2011 määrusega nr 19 kehtestatud Haanja valla üldplaneering; Haanja Vallavolikogu 09.10.2014 määrusega nr 16 kinnitatud "Haanja valla arengukava aastateks 2014-2022"; vee erikasutusluba nr L.VV/327677 (Taltjärvest aastas 250 m³, ööpäevas 250 m³) vee pinnaveevõtuks tehislume tootmiseks; planeerimisseadus, looduskaitseadus, Haanja looduspargi kaitse-eeskiri ja kaitsekorralduskava; Jaan Vene Projektbüroo OÜ koostatud projekt "Haanja puhke- ja spordikeskuse asfaltkattega raja ja tehislume tootmissüsteemid" (töö nr JV-ASVK-03-2016/2017); OÜ Avek Maa geodeetiline alusplaan (töö nr AM -570/07); OÜ Maamõõdu ja Arhitektuuribüroo geodeetiline alusplaan (töö nr 136/07 ja töö nr 04/2017); kinnisasja lepingud. DP ala hõlmab Haanja Vallavolikogu 16.09.2008 otsusega nr 35 kehtestatud "Haanja küla tehislume tootmissüsteemi" DP ala ja ei **muuda eelnimetatud planeeringupõhilahendust veehaare-pumplahoone, veevarustuse tarne-, surve- ja surveõhutorustiku, elektrirajatiste ning juurdepääsutee osas.**
3. **Krunt POS 1** (suurusega 265 m²) moodustub Mõtsa (katastritunnus 18101:001:3931) katastriüksuse jagamisel. Krunt jääb katastriüksuse loodenurka ning piirneb edelast Taltjärve soostunud alaga. Krundile on planeeritud ehitada veehaare-pumplahoone ja tehnorajatised. Krundile on määratud ehitusõigus ja arhitektuurinõuded (lubatud suurim ehitistealune pindala 155 m², lubatud suurim hoonetusala pindala 70 m², hoonete suurim lubatud arv krundil 1, soovitatav katusekalle 5°-25°, maksimaalne kõrgus 4,5m).
Krunt POS 2 (suurusega 66740 m²) moodustub Mõtsa (katastritunnus 18101:001:3931) katastriüksuse jagamisel. Maakasutuse sihtotstarvet ei muudeta ning ehitus- ja arhitektuurinõudeid ei seata.
Krunt POS 3 (suurusega 607 m²) moodustatakse Võru metskond 112 (katastritunnus 18101:001:0079) jagamisel. Krundile on planeeritud krundile POS 1 läbiv juurdepääsutee osa (lubatud suurim ehitiste alune pindala 155 m²).
Krunt POS 4 (suurusega 33,82 ha) moodustatakse Võru metskond 112 (katastritunnus 18101:001:0079) jagamisel. Maakasutuse sihtotstarvet ei muudeta ning ehitus- ja arhitektuurinõudeid ei seata.
Krunt POS 5 (suurusega 7435 m²) moodustatakse Võru metskond 111 (katastritunnus 18101:001:0078) jagamisel. Krundile on planeeritud krundi POS 1 läbiv juurdepääsutee osa ning lumetootmise ja ladustusplats.
Krunt POS 6 (suurusega 33,64 ha) moodustatakse Võru metskond 111 (katastritunnus 18101:001:0078) jagamisel. Maakasutuse sihtotstarvet ei muudeta ning ehitus- ja arhitektuurinõudeid ei seata.

Esitatud DP seletuskirja punkti 4.4 *Liiklus- ja parkimiskorraldus* (lk 11) kohaselt on juurdepääs planeeringualale mööda Haanja 2 km suusarada, mahasõiduga T25148 Rõuge-Kurgjärve-Haanja maanteelt. Juurdepääsutee 2 km suusarajalt hoonestusalale on planeeritud mööda lumetootmisplatsi lääne- ja lõunaserva. Teenindustee laiuseks on märgitud 3,5 m ja hoonestusala juurde on kavandatud überpööramiseks plats mõõtmetega 10,0x8,0 m. Seletuskirja punkt 4.5 *Haljastus- ja heakorra põhimõtted* käsitleb raadamist, milles on kirjeldatud, et planeeringuala jääb metsaga kaetud maa-alale ning seoses planeeritava ehitustegevusega **kuuluvad raadamisele planeeritud hoonestusalale ning teenindustee ja tehislume ladustusplatsi alale jäävad puud ja põõsad**. Raadamisele kuuluvad valdavalt täiskasvanud kuused ja kuusenoorendiku osa. Raadamisele kuuluv ala on tähistatud põhijoonisel DP-4. Kogu kõrg- ja madalhaljastust, mis ei jää otseselt ehitustegevuse alla, säilitatakse maksimaalselt. Planeeritud töödena on kirjeldatud murukülv (sisaldab kasvupinnase paigaldust ja murukülvi) ning haljasala korrastamine (taastatava haljasala korral teostatakse vaid maa-ala tasandamine ja heinakülv). Lk 6 peatükis 3. *Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine* on välja toodud, et kavandatav tegevus ei põhjusta negatiivset mõju planeeringuala edelaosas asuvatele rohunditerikastele kuusikutele (kaitse-eesmärgiks olev loodusdirektiivi elupaigatüüp 9050), kuna see elupaik jääb planeeringuga kavandatavate tegevust alast välja. Loodusdirektiivi elupaigatüübi alal ei kavandata raadamist ega raiet.

Seletuskirja punkt 4.6. kirjeldab tehnovõrkude ja -rajatiste paiknemist. Olemasolevatest tehnovõrkudest asuvad planeeringualal Haanja 2 km suusaraja valgustuspostid ning 0,4 kV maakaabelliin ning planeeritakse ühekorpuselist veehaare-pumplahoonet (mõõtmetega 14,2x5,4 m), veevarustuse tarnetoru (DN500) Taltjärvest ja tehislume tootmissüsteemi veevarustuse survetorustikku (DN200) ning surveõhutorustikku (DN200). Survetorustikud rajatakse ühisesse kaevikusse teenindustee alla. Veehaare-pumpla elektriga varustamine (max 300 kW) lahendatakse diisलगeneraatoriga. Lisaks on planeeringuga ette nähtud elektri madalpinge maakaabli rajamine pumplahoonest 2 km suusarajale ja sealt elektri jaotuskilpidesse (vajalikud lumekahurite toite võimaldamiseks). Planeeritud elektri- ning tehnorajatiste ehituseks koostatakse eraldi tööprojektid. Veehaare-pumpla soojavarustus lahendatakse elektrikütte baasil. Side- ja telekommunikatsiooniliinid planeeritava ala läheduses puuduvad ning nende rajamist DP-ga ei kavandata.

Seletuskirja punkt 4.8. *Keskkonna- ja tervisekaitsetingimuste seadmine* kohaselt ei asu planeeritaval alal keskkonnaohtlike objekte. Keskkonnamõju strateegilise hindamise kohta on Rõuge Vallavalitsus tellinud AS Kobras poolt Haanja külas tehislume tootmissüsteemi detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindangu, mille alusel ei algatata Haanja külas tehislume tootmissüsteemi detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist. Margo Hurda 2007 a. eksperthinnangu "*Taltjärvest tehislume tootmiseks vee võtmise mõjust veekogule ja sellel elustikule*" kokkuvõttes on märgitud, et kavandatava tegevuse negatiivset mõju Taltjärvele ja selle elustikule ei ole ette näha. Tuginedes eksperthinnangule ja seal esitatud ettepanekutele on Rõuge Vallavalitsusele (endisele Haanja Vallavalitsusele) väljastatud tehislume tootmiseks tähtajatu vee erikasutusloa (nr L.VV/327677) pinnaveevõtuks Taltjärvest.

4. Planeeritavale alale ulatub Taltjärve (registrikood VEE2141000) ehituskeeluvöönd, mis on looduskaitseseaduse (edaspidi *LKS*) § 38 lg 1 punkti 5 kohaselt 25 meetrit, *LKS* § 38 lõike 2 kohaselt ulatub järve kaldal metsamaal ehituskeeluvöönd kalda piiranguvööndi piirini (50 m). *LKS* § 38 lg 3 sätestab, et kalda ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Taltjärve ehituskeeluvööndisse veehaarde-pumpla, veevarustuse tarne-, surve- ja surveõhutorustiku ning juurdepääsutee koos veehaarde-pumpla ümber asuva teenindusplatsi (vajalik ala elektritootmis generaatorite ja pumpla seadmete paigaldamiseks-teenindamiseks) rajamisel lähtutakse *LKS* § 38 lõikes 5 sätestatud eranditest. Ehituskeeld ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud

üldplaneeringuga kavandatud punkt pinnavee veehaarde ehitisele (LKS § 38 lg 5 p 1), tehnovõrgule ja –rajatisele (LKS § 38 lg 5 p 8) ning avalikult kasutatavale teele (LKS § 38 lg 5 p 10). Detailplaneeringu põhilahendus eelnimetatud rajatist osas järgib Haanja Vallavolikogu 16.09.2008 otsusega nr 35 kehtestatud "*Haanja küla tehislume tootmissüsteemi*" detailplaneeringu lahendust (DP dokumentatsioon kättesaadav <http://www.haanja.ee/Detailplaneeringud/>).

5. DP hõlmatud alale on registreeritud III kategooria kaitsealuse liigi saarma (*Lutra lutra*, keskkonnaregistri kood KLO9110680) leiukoht. LKS § 48 lõike 4 kohaselt rakendub piiritlemata II ja III kategooria kaitsealuste liikide elupaikades isendi kaitse, kui LKS § 48 lõike 2 järgi ei ole liigi kaitseks moodustatud püsielupaika. Lk 6 peatükis 3. *Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine* on välja toodud, et kavandatava pumbahoone rajamine ei ohusta märkimisväärselt Haanja loodusala kaitse-eesmärgi saarma elupaika, Taltjärv ega selle kaldaala, kuna Taltjärve kaldajoon on pikk võrreldes kavandatava tegevusega mõjutatava osaga ning tegevus ei ohusta saarma elupaiku, kuna aktiivset tegevust kalda ääres ei toimu.

Keskkonnaameti seisukoht detailplaneeringu osas

DP ala hõlmab Haanja Vallavolikogu 16.09.2008 otsusega nr 35 kehtestatud "Haanja küla tehislume tootmissüsteemi" detailplaneeringu ala ning järgib veehaare-pumplahoone, veevarustuse tarne-, surve- ja surveõhutorustiku, elektrirajatiste ning juurdepääsutee osas põhimõttelist varasemalt Keskkonnaameti poolt kooskõlastatud lahendust. Kavandatavad tehislume ladustusplatsi asukoht piirneb eelnimetatud rajatistega ning tehislume ladustamis platsile määratud ehitusala asub väljaspool ehituskeeluvööndit. Arvestades projektiala rajatiste iseloomu ning kompaktsust ning asjaolu, et Haanja keskuse puhul on tegemist talveharrastust pakkuva piirkonnaga (tehislume ladustamine võimaldab lund säilitada üle suve), oleme seisukohal, et veehaare-pumplahoone, veevarustuse tarne-, surve- ja surveõhutorustiku, elektrirajatiste ning juurdepääsutee ja tehislume ladustamis platsi rajamine põhijoonisele märgitud asukohta ei mõjuta kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamist ega kahjusta selle seisundit ning eeldatavasti ei mõjuta kavandatu elluviimine negatiivselt ka kaitsealuse liigi seisundit.

Eeltoodust tulenevalt kooskõlastab Keskkonnaamet planeerimisseaduse § 133 lõike 1, looduskaitseaduse § 14 lg 1 punkti 5, § 21 lõike 1 ning Haanja looduspargikaitse-eeskirja § 6 punkti 3 alusel **Haanja külas tehislume tootmissüsteemi detailplaneeringu tingimustel, et kavandatavad tegevused on kooskõlas veeseaduses, looduskaitseaduses ja keskkonnaseadustiku üldosa seaduses ning nende alamaktides toodud nõuete ning piirangutega.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ena Poltimäe
juhataja
Lõuna regioon

Annika Tuum 782 3605
annika.tuum@keskkonnaamet.ee